

FEBRUAR 2022
ERHVERVSSTYRELSEN

KVALITET I ERHVERVSUDDANNELSER VIA ET TVÆRFAGLIGT FOKUS

SLUTEVALUERING

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Socialfond

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Fond
for Regionaludvikling

Vi investerer i din fremtid

COWI

FEBRUAR 2022
ERHVERVSSTYRELSEN

KVALITET I ERHVERVSUDDANNELSER VIA ET TVÆRFAGLIGT FOKUS

SLUTEVALUERING

PROJEKTNR.	A099230
DOKUMENTNR.	328.S
VERSION	1.0
UDGIVELSESDATO	10.02.2022
UDARBEJDET	MJNS, LEFV
KONTROLLERET	LILH
GODKENDT	LCPE

INDHOLD

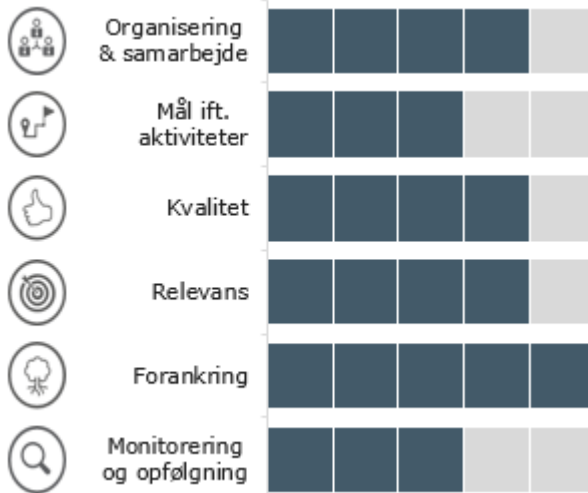
1	Resumé: Kvalitet i erhvervsuddannelser via et tværfagligt fokus	1
2	Fakta om projektet	2
2.1	Projektets effektkæde	3
3	Overordnet status	3
4	Projektets implementering	4
5	Fremdrift og målopnåelse	8
5.1	Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle	8
5.2	Målopnåelse i forhold til output	9
6	Effektvurdering	10
6.1	Forudsætninger for effektskabelse	10
6.2	Indsatsens effektmål	12
7	Anbefalinger og læring	13

1 Resumé: Kvalitet i erhvervsuddannelser via et tværfagligt fokus

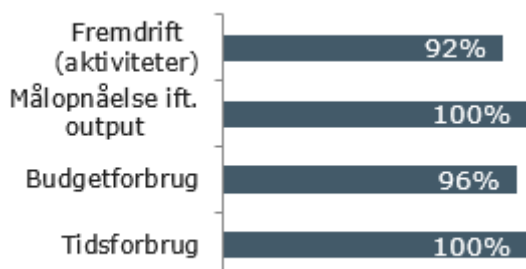
Projektets implementering

Gennemsnitlig score (skala: 0-5) **3,8**

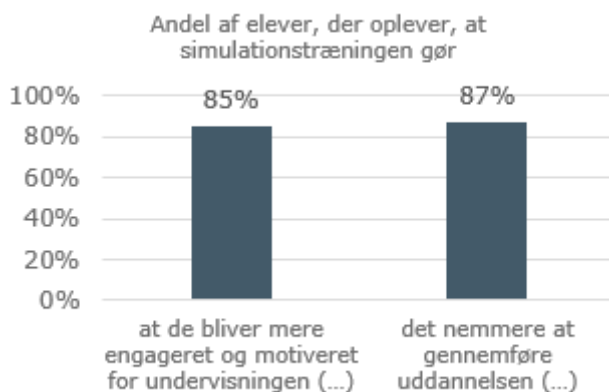
Projektet har haft en stærk ledelsesmæssig forankring, hvorigennem projektstyrergruppen har fået indholdsmæssige inputs fra en pædagogisk styrergruppe på hver skole. Vi vurderer dog, at der med fordel kunne have været en stærkere videndeling og opfølgning på aktiviteterne på underviserniveau. Simulationstræningen har ifølge både undervisere og elever stor relevans, og eleverne efterspørger mere simulation i undervisningen, end det de har modtaget i regi af projektet. Eleverne oplever at simulationstræning medvirker til at forberede dem til deres praktikforløb. Den simulationsbaserede undervisning er blevet lokalt forankret på de to skoler via de lokale undervisningsplaner, men en barriere for videreførelsen er, at driften er ressourcetungt.

Målopnåelse

Projektet har indfriet tre ud af fire aktivitetsmål på evalueringstidspunktet, herunder har flere undervisere end forventet deltaget i kompetenceudvikling. Hvad angår det sidste aktivitetsmål, udvikling af simulationslokaler, oplyser projektholder, at det tredje og sidste lokale forventes færdigt inden projektets afslutning. Således vurderer vi, at projektet vil få en målopnåelse på 100 % på aktivitetsmålene. Projektet har haft flere elever gennem simulationstræningen end forventet, og har således overpræsteret på sit outputmål.

Effektvurdering

Andelen af elever, der stadig er i gang med en erhvervsuddannelse umiddelbart efter projektdeltagelse er højere, end forventet. Også overgangsfrekvensen mellem Grundforløb 2 (GF) og Hovedforløbet (HF) er i 2020 steget mere end forventet. Dette indikerer, at effekterne af projektet er større end antaget ved projektopstart. Dog skal både frafaldet og overgangsfrekvensen vurderes nøjsomt, da det ikke er muligt at isolere effekten til projektet. Det afhænger også af adskillige kontekstfaktorer, såsom politiske dimensioneringsplaner. Vi vurderer dog, at den øgede motivation og læringsudbytte, som vi vurderer projektet har skabt, er vigtige forudsætninger for, at de ønskede effekter indtræder og frafaldet mindskes.

2 Fakta om projektet

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af projektets formål og baggrund samt en gengivelse af de vigtigste baggrundsoplysninger for projektet (tekstboks). Afsnittet afsluttes med en illustration af projektets 'effektkæde'.

Overordnet projektbeskrivelse

Projektets formål har været at få flere elever på SOSU-skolerne til at gennemføre deres erhvervsuddannelse. Det er søgt gjort ved at styrke kvaliteten af undervisningen på SOSU-hjælper-, SOSU-assistent- og Pædagogisk Assistent (PA)-uddannelsen gennem udvikling af simulationstræning i et erhvervspædagogisk perspektiv.

SOSU-skolerne har størst frafald i første praktikperiode og taler om, at det skyldes, at der sker et 'praksischok' for eleverne i første praktikforløb. Det gælder især efter, at SOSU-skolerne har oplevet en stigning i unge elever, som følge af EUD-reformen. Især de unge elever uden relevant erhvervserfaring vil netop være i risiko for at opleve praksischok, når de pludselig skal arbejde 37 timer og bl.a. lave personlig pleje på ældre¹. Projektet har altså fokuseret på dette praksischok. Antagelsen har været, at simulationstræningen kan understøtte elevernes læringsudbytte og bidrage til at skabe en tydeligere kobling af teori og praksis, så eleverne ikke i samme grad oplever praksischok, når de kommer i praktik.

Projektets aktiviteter skulle således omfatte:

- > Udvikling af erhvervspædagogisk metode
- > Udvikling og gennemførelse af 33 simulationstræningsscenarier
- > Udvikling og etablering af 3 simulationslokaler
- > Opkvalificering af 140 undervisere til erhvervspædagogisk facilitatorrolle i simulationstræning.

Forankringen af projektets resultater har fundet sted gennem opkvalificering af underviserne, og etablering af et faglærernetværk, der efter projektets afslutning arbejder videre med udvikling af simulationstræning på de to skoler.

Projektet er gennemført i et partnerskab mellem SOSU Nord og SOSU STV med SOSU Nord som projektholder. I alt skulle 2.490 erhvervsskoleelever på de to skoler bidrage til at afprøve de scenarier, der udvikles i projektet. Derudover har projektet involveret praktikvirksomheder ifm. udvikling af scenarierne.

Figur 1 Kort info om indsatsen

FAKTA-BOKS	
Tilskudsmodtager:	SOSU Nord
Sagsbehandler:	Patrick Rosengren Danielsen
Finansieringskilde:	Socialfonden (ESF)
Indsatsområde:	Erhvervsuddannelse for unge (ESF-4a)
Samlet budget:	DKK 7,8 mio.
Bevillingsperiode:	01.01.2018 - 28.02.2022

¹ <https://www.cefudk/emner/nyt-fra-cefudk/cefudk-i-medierne/kl-sosu-elever-falder-fra-dobbeltsaa-ofte-som-andre-erhvervsskoleelever.aspx>

2.1 Projektets effektkæde

I dette afsnit beskrives hvilke effekter, det er hensigten at skabe med de bevilgede midler, samt hvordan disse effekter skal tilvejebringes. Effektkæden er udarbejdet på baggrund af projektansøgningen og efterfølgende tilrettet på baggrund af interviews med sagsbehandler og projektleder. Figuren nedenfor giver således et overblik over indsatsens primære aktiviteter, output af disse samt de effekter, som indsatsen på længere sigt forventes at bidrage til.

Figur 2 Rationalet bag indsatsen illustreret via en effektkæde

Hovedaktiviteter	➔	Output	➔	Effekter
<ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af erhvervs-pædagogisk metode til simulationstræning • Udvikling og gennemførelse af scenarier til udvalgte uddannelsesmål i de 3 uddannelser • Udvikling af simulationslokaler • Kompetenceløft af undervisere, herunder udvikling af facilitatorrollen 		<ul style="list-style-type: none"> • Fælles retningslinjer og manualer for simulationsbaseret undervisning er udviklet • Elever oplever i mindre grad "praksischock", når de er i praktik • Elever har erfaret praksisnær undervisning med simulation og har derpå udviklet praktiske færdigheder • Undervisere er blevet kompetenceudviklet ift. at kunne undervise i simulation, og simulation er en integreret del af undervisning på alle niveauer 		<ul style="list-style-type: none"> • Forbedret overgangsfrekvens mellem grundforløb og hovedforløb på SSA, PAU og SSH • Øget antal elever fastholdes og gennemfører en erhvervsuddannelse • Øget udbud af kvalificeret arbejdskraft

3 Overordnet status

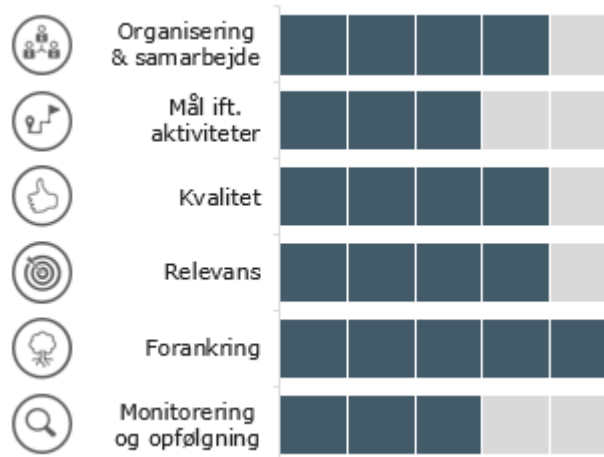
Projektet har været forlænget af to omgange: Første gang som følge af en forsinkelse i opstartsfasen, og anden gang som følge af COVID-19, hvor det viste sig vanskeligt at gennemføre simulationstræningen digitalt.

På evalueringstidspunktet er projektet nået i mål med alle de opsatte måltal og har i flere tilfælde realiseret et højere måltal end forventet. Sideløbende med projektperioden har SOSU-skolerne oplevet et øget elevantal grundet en ændret dimensionering, hvilket har influeret projektets målsætninger positivt.

Samlet set vurderer vi, at projektet til trods for diverse barrierer har formået at komme i mål, og at projektet har skabt gode forudsætninger for at flere af eleverne på de tre SOSU-uddannelse fastholdes i deres uddannelse.

4 Projektets implementering

I dette afsnit præsenterer vi vores vurdering af projektets implementering ud fra seks faste evalueringsparametre. Figuren nedenfor giver et overblik over evalueringens konklusioner i forhold til de seks parametre.

Organisering og samarbejde

Projektet er organiseret med en stærk ledelsesmæssig forankring med adskilte projektorganer på hver skole, der giver en smidig struktur.

Underviserne har gennem projektet oplevet at have stor opbakning fra styregruppens ledelsesrepræsentanter. Vi vurderer, at denne aktive involvering fra styregruppen har bidraget positivt til projektets fremdrift, da lærerne har været i stand til at prioritere den nødvendige tid på projektets aktiviteter. Pba. en anbefaling fra midtvejsevalueringen om at skabe en mere klar og styrket tværgående projektorganisation, blev den ellers nedlagte 'pædagogiske styregruppe', med repræsentanter fra underviserstaben, genetableret. Da projektholder oplevede, at det af praktiske henseender var vanskeligt at have en tværgående pædagogisk styregruppe, blev det gjort i form af to særskilte grupper - en på hver skole. Vi kan konstatere, at de to pædagogiske styregrupper har bidraget positivt med inputs til styregruppen om den indholdsmæssige udvikling i projektet. Dog vurderer vi fortsat, at der har manglet dialog og videndeling på tværs af skolerne (se læringspunkt 1).

Ifølge projektholder og styregruppe har en enkel projektorganisering med få partnere sikret, at de to SOSU-skoler selvstændigt har kunne foretage justeringer i aktiviteterne med at udvikle og afholde simulationsscenerier i undervisningen. Vi vurderer, at denne smidige struktur med stort lokalt handlerum har været en vigtig årsag til, at projektets sikre fremdrift og målopnåelse på trods af ændrede COVID-forudsætninger (se læringspunkt 2).

Sammenhæng ml. aktiviteter og mål

Simulationstræningen har styrket elevernes forberedelse af praktikforløbet, men det er vanskeligt at isolere effekten af projektet på elevernes frafald.

Det primære mål med simulationstræningen er at bidrage til at øge overgangsfrekvensen mellem GF og HF på SOSU-uddannelserne og dermed antallet af elever, der gennemfører uddannelsen. SOSU-skolerne oplever, at det største frafald sker i første praktikperiode grundet praksischock, da eleverne ikke er godt nok forberedte på den praksis og

hverdag, de møder. Derfor antager projektet, at en minimering af praksischok hos eleverne vil mindske frafaldet.

De interviewede elever fremhæver, hvordan de i praktikforløbene har fået meget ud af at trække på oplevelserne og refleksionerne fra simulationstræningen, herunder om redskaber, mimik og kommunikation. I sidste ende oplever de, at de laver færre fejl i praktikforløbet, hvilket gør det til en bedre oplevelse. Baseret herpå vurderer vi, at simulationstræningen styrker elevernes forberedelse af praktikforløbet. Projektholder har samtidig erfaret via andre undersøgelser, at et vigtigt opmærksomhedspunkt for SOSU-skolerne for at mindske frafald er, at praksis og skole skal knyttes tættere. I projektet har praktikvirksomhederne været med til at udarbejde en bruttoliste af scenarier, men de har ikke været involveret derudover. Vi vurderer, at de med fordel kunne have været involveret mere – f.eks. i udviklingen og gennemførelse af scenarierne (se læringspunkt 3).

At projektet bidrager til at mindske frafaldet på SOSU-skolerne, understøttes af de interne elevevalueringer. Her vurderer 87 % af 1.405 elever, at simulationstræningen gør det nemmere at gennemføre uddannelsen. Det billede nuanceres dog i de interviews med elever som vi har foretaget i forbindelse med evalueringen (se 'relevans'). Desuden skal det bemærkes, at det er vanskeligt at isolere effekten til projektets fortjeneste. Ligesom i forbindelse med midtvejsevalueringen, gør projektholder opmærksom på, at frafald på erhvervsuddannelserne er en kompleks udfordring, hvor kontekstfaktorer, såsom dimensioneringsplaner og de optagne elevers sproglige og faglige niveau, kan spille ind. Interviews med elever og undervisere indikerer dog, at simulationstræningen skaber øget motivation, selvtillid, samt læringsudbytte, især hos de mindre boglige elever, hvilket vi vurderer bidrager positivt til overgangs- og gennemførselsfrekvensen.

Kvalitet,
målgruppens
oplevelse

Simulationstræningen bibringer eleverne et højt læringsudbytte, som styrkes af trygge rammer og virkelighedsnære forhold.

Eleverne er meget tilfredse med simulationstræningen og oplever, at læringsudbyttet er højere end ved normal undervisning, da de får afprøvet reelle arbejdsituationer i velkendte og pædagogiske rammer. Det giver nye færdigheder og bidrager til at koble teori og praksis. Eleverne fremhæver vigtigheden af, at simulationstræningen foregår i et trygt miljø, hvor de kan lave fejl. Herunder kan vi konstatere, at forudsætninger for det trygge læringsmiljø er dels en grundig introduktion fra lærerne, især om aspektet om tavshedspligt. Dels at der ikke er for mange og ukendte til stede. Konkret beretter en interviewet elev om en oplevelse, hvor der i stedet for to tilstedeværende lærere var fire, hvoraf to var fremmede under læreruddannelse. Dette gjorde den pågældende elev utryk i situationen. Simulationstræningen fungerer ifølge eleverne bedst, 1) når underviserne spiller rollen som borger, frem for når der bruges en dukke. 2) når en underviser – især med mange års praksiserfaring - spiller borgeren, frem for f.eks. en anden elev. Begge dele gør simulationen mere realistisk. Også lærerne fremhæver, at velindrettede og autentiske simulationslokaler er vigtige, hvorfor vi kan konstatere, at jo mere virkelighedsnær simulationstræningens opsætning er, jo bedre virker den. I den forbindelse har underviserne fra SOSU STV været udfordrede af manglende faciliteter til at oprette et lokalt forbeholdt simulationstræning.

Underviserne fremhæver, at elever som har gennemgået simulationstræning på GF og igen på HF har større læringsudbytte. Fordi eleverne allerede har stiftet kendskab til metoden, kan de hurtigere koble teori og praksis og bygge på eksisterende erfaring. Også eleverne peger på, at det i starten er grænseoverskridende at melde sig til at spille SOSU-assistent, men at det med tiden bliver lettere, da de positive oplevelser i rollen er motiverende, herunder at læringsudbyttet er højere. Derfor vurderer vi, at jo tidligere metoden introduceres, og jo mere udbredt den bliver, jo større virkning vil den have på praksischock på sigt.

Relevans,
målgruppens
oplevelse

Simulationstræningen har ifølge både undervisere og elever stor relevans, og eleverne efterspørger mere simulation i undervisningen. Både elever og undervisere finder simulationstræningen relevant, da de oplever, at elevernes motivation for undervisningen stiger, og at undervisningskvaliteten øges. Begge grupper peger på, at simulationstræningen især er relevant for de mindre boglige elever, som kan få succesoplevelser i undervisningen, da de bedre lagrer læringen fra simulationstræningen end fra bøgerne. Eleverne oplever også, at den simulationsbaserede undervisning kan være mere interessebaseret, end den normale undervisning, da de selv kan vælge, hvilket aspekt de vil fordybe sig i ved hvert scenarie, herunder hvilken teori de vil læse op på. Det er med til at øge elevernes udbytte og motivation. De interviewede elever, som alle går på merituddannelsen, og derfor har erfaring fra tidligere jobs, er enige om, at simulationstræning kan være relevant for elever med og uden praktisk erfaring. Dertil fremhæver de, at det ville være relevant i højere grad at gennemgå scenarier om fysiske færdigheder (f.eks. målinger og prøver på borgere), men at de er bevidste om de barrierer, der kan være for at gennemføre sådanne simulationer.

Eleverne efterspørger tilmed mere simulationsbaseret undervisning, end hvad de har modtaget i regi af projektet, og vurderer, at min. en simulationstræning per skoleperiode ville være relevant. Selvom eleverne italesætter simulationstræningen som et element i uddannelsen, der kan øge glæden ved, og interessen for uddannelsen, kan vi, som også var tilfældet under midtvejsevalueringen, konstatere, at de samtidig er usikre på om den ligefrem mindsker frafald. Eleverne fremhæver, at frafald især afhænger af personlige årsager.

Forankring af
output

Simulationstræning er lokalt forankret, men drift og udvikling heraf er ressourcetungt. Simulationstræningen er blevet implementeret i skolernes lokale undervisningsplaner og drift, hvorfor simulationstræningen også fremadrettet vil indgå som en naturlig del af elevernes undervisning. Dertil er alle undervisere løbende blevet opkvalificeret i projektet, og begge skoler er på evalueringstidspunktet ved at finde et format til at sikre, at nyansatte efter projektperioden også bliver opkvalificeret. Udover at der til opkvalificeringsformål er lavet en animationsfilm, sker dette arbejde adskilt på hver skole. Desuden har begge skoler etableret hver deres såkaldte "talentgruppe" af superbrugere blandt underviserne, som fortsat skal mødes regelmæssigt på hver skole for at sikre videreudvikling af faglige kompetencer og scenarier, samt være til rådighed til sparring for lærerstaben. Projektholder giver udtryk for, at ledelsen har afsat midler til videreførelsen af dette netværk samt opkvalificering af nyansatte. Desuden har projektholder ved SOSU Nord allerede nu fået midler til et nyt nationalt projekt om simulationstræning som del af første praktikperiode.

På den baggrund vurderer vi, at projektet har fundet en hensigtsmæssig forankringsmodel, og at skolerne derfor med stor sandsynlighed vil have succes med at videreføre en stor del af projektets metoder og erfaringer. Samtidig understreger underviserne, at metodens udvikling og drift er mere ressourcetung end almindelig undervisning, hvilket vi vurderer kan være en risikofaktor for den fortsatte forankring.

Projektholder oplyser, at der er ved at blive udarbejdet en videnskabelig artikel og en metodebog, som skal bidrage til udbredelsen af metoden på øvrige erhvervsuddannelser. Sammen med det nye nationale projekt vurderer vi at disse tiltag forhåbentlig vil kunne bidrage til et fokus på vigtigheden af at prioritere midler til den ressourcetunge undervisningsmetode.

Monitorering og opfølgning

Der følges op på elevernes udbytte af simulationstræningen, men systematisk opfølgning og mere dialog mellem underviserne på tværs af skolerne kunne have bidraget til at styrke aktiviteterne. Pba. en anbefaling fra midtvejsevalueringen om systematisk at følge op på elevernes udbytte af simulationstræningen, har projektholder sidenhen gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt elever, der har deltaget. Vi kan konstatere spørgeskemaundersøgelsen har haft en karakter, så den primært har kunne anvendes som feedback til lærerne – til at bekræfte, at simulationstræningen virker efter hensigten, f.eks. at læringen især opstår under den afsluttende debriefing mellem underviser og eleverne - frem for til at foretage justeringer i projektets aktiviteter.

Fordi alle underviserne på tværs af de to skoler indledningsvis var på fælles kompetenceudvikling, var videndeling mellem skolerne god i starten. Siden da oplever underviserne, at vidensdeling og kommunikation imellem skolerne har manglet. F.eks. har der ikke eksisteret en platform til at dele udviklede scenarier på tværs. Evalueringens gruppeinterview med underviserne gav anledning til at få inspiration af hinandens aktiviteter, hvilket yderligere understreger, at behovet for erfaringsudveksling har eksisteret. Samtidig med at underviserne i interviewet også efterspurgte større indblik i hinandens arbejde og erfaringer med simulationstræning. Vi vurderer derfor, at opfølgning på projektets metoder og indhold er essentiel at få ud blandt det udførende led (se læringspunkt 1).

5 Fremdrift og målopnåelse

Afsnittet indeholder en kort fremstilling af status for projektets fremdrift i forhold til henholdsvis aktiviteter/milepæle og outputmål på evalueringstidspunktet. Nedenstående figur præsenterer den overordnede status på projektets fremdrift via fire overordnede indikatorer: fremdrift ift. aktiviteter, tid og budgetforbrug (afsnit 5.1) samt målopnåelse ift. outputmål (afsnit 5.2).

5.1 Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle

Afsnittet beskriver kort projektets overordnede fremdrift i forhold til de aktiviteter og/eller milepæle, som er opsat for projektet.

Status på evalueringstidspunktet er, at 92 % af de opstillede aktivitetsmål er nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status på opnåelsen af aktivitetsmålene fremgår af tabellen nedenfor.

Figur 3 Status ift. de opstillede aktivitetsmål på evalueringstidspunktet

Aktivitetsmål	Mål i projektperioden	Status	Målopnåelse i procent
A1: Udvikling af erhvervspædagogisk metode til simulationstræning	1	1	100 %
A2: Udvikling og gennemførelse af 33 scenarier til udvalgte uddannelsesmål i de 3 uddannelser	33	35	+100 %
A3: Udvikling af 3 simulationslokaler	3	2	67 %
A4: Kompetenceløft af 140 undervisere, herunder udvikling af facilitatorrollen	140	162	+100 %

Projektet har indfriet tre ud af fire aktivitetsmål på evalueringstidspunktet. Det indebærer blandt andet, at 162 undervisere har fået et kompetenceløft, så de kan varetage en facilitatorrolle i simulationsbaseret undervisning. Det overstiger det oprindelige mål, som var sat til 140. Det skyldes, at der udover den indledende kompetenceudvikling af den samlede underviserstab, efterfølgende har været afviklet kompetenceudvikling for de undervisere, som er startet på skolerne i løbet af projektperioden.

Hvad angår udviklingen af simulationslokaler, oplyser projektholder, at de på nuværende tidspunkt er ved at udvikle det tredje lokale, som forventes færdigt inden projektets afslutning. Således vurderer vi, at det er sandsynligt, at projektet vil få en målopnåelse på 100 % på aktivitetsmålene. Projektholder oplyser,

at både SOSU Nord og SOSU STV har opnået deres opstillede delmål, også selvom SOSU STV var bagud ved midtvejsevalueringen.

Budget- og tidsforbrug

Nedenfor præsenteres projektets budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet.

Figur 4 Budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet

	Total budget	Forbrug d.d.	Procentvist forbrug
Budgetforbrug (mio. DKK)	7,8	7,5	96 %
Tidsforbrug (måneder)	49	48	98 %

Som det fremgår af ovenstående tabel, har projektet haft et forventeligt forbrug af midler. Med et lille underforbrug, men en samtidig målopnåelse på flere af aktivitetsmålene på over 100 %, indikerer det, at omkostningerne for aktiviteterne har været mindre end forventet.

5.2 Målopnåelse i forhold til output

Afsnittet beskriver kort status i forhold til de outputmål, som er opsat for projektet.

På evalueringstidspunktet er 100 % af de opstillede outputmål nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status for de enkelte målsætninger er gengivet i tabellen nedenfor.

Figur 5 Status ift. de opstillede outputmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning	Status på evalueringstidspunktet	Procentvis målopnåelse
Antal deltagere	2.490	2665	+100 %

Med 2.665 deltagere over for målsatte 2.490, har projektet overpræsteret på sit outputmål og har således haft flere elever igennem simulationstræning end forventet. Det målsatte deltagerantal var fordelt på 1.768 elever fra SOSU NORD og 722 fra SOSU STV, hvilket afspejler skolernes forskellige størrelser. Ifølge oplysninger fra projektholder har begge skoler realiseret deres mål.

6 Effektvurdering

I dette afsnit præsenterer vi evaluators samlede vurdering af mulighederne for, at indsatsen vil skabe de ønskede effekter eller for at nå specifikke effektmål. Det primære grundlag for evaluators vurdering er interviews med elever og undervisere, men i den samlede vurdering indgår også evaluators vurdering af bevillingsmodtagers arbejde med – i forbindelse med implementering af indsatsen – at sikre den størst mulige realisering af indsatsens effektpotentiale.

I forbindelse med slutevalueringen har vi gennemført interviews med elever og undervisere, som har afprøvet simulationstræning. Disse interviews giver et indblik i såvel de forventede som allerede opnåede effekter blandt eleverne, og er gennemført, så det på bedst mulig vis adresserer de indmeldte målsætninger om output og effekter fra ansøgningsfasen. Konkret har vi interviewet fire elever fra SOSU Nord og fem undervisere (tre fra SOSU Nord og to fra SOSU STV). Det er vigtigt at bemærke, at interviewene ikke giver en præcis beskrivelse af indsatsens effektskabelse, men snarere en indikation på den forventede effektskabelse.

Projektholders egen data

På baggrund af anbefaling fra midtvejsevalueringen har projektledelsen udarbejdet et spørgeskema, som de har udsendt til elever, der har deltaget i simulationstræningen. Dette for mere systematisk at kunne følge med i virkningen af simulationstræningen. Besvarelsene af spørgeskemaet giver et indblik i såvel de forventede, som allerede opnåede effekter blandt deltagerne

Spørgeskemaet er sendt ud til 1.835 deltagere, hvoraf 1405 elever har gennemført spørgeskemaet (1.332 elever fra SOSU Nord og 73 elever fra SOSU STV), hvilket giver en svarprocent på 77 %. I alt 198 elever har derudover delvist besvaret spørgeskemaet. Data fra spørgeskemaundersøgelsen udgør ikke en præcis beskrivelse af indsatsens effektskabelse, men giver en indikation af den forventede effektskabelse.

6.1 Forudsætninger for effektskabelse

Indsatsens potenti-
ale for effekter

Det er ikke muligt på evalueringstidspunktet præcist at opgøre de effekter, som indsatsen vil skabe efter bevillingsperioden. For alligevel at give et billede af indsatsens *potentiale* for effektskabelse, som er mere retvisende og præcist end output-indikatorerne alene kan vise, præsenterer vi i dette afsnit, hvordan indsatsen konkret har bidraget til at styrke deltageres *forudsætninger* for at omsætte deres udbytte af indsatsen til de ønskede effekter.

Nedenstående tabel viser, i hvilket omfang eleverne har fået styrket deres forudsætninger for at gennemføre uddannelsen og minimere praksischock.

Figur 6 *Indsatsens bidrag til at skabe styrkede forudsætninger for de ønskede effekter*

Hvordan og i hvilket omfang har indsatsen skabt et udbytte for eleverne, der styrker potentialet for effektskabelse?	Andel elever
<i>Andel af elever, der oplever at...</i>	
deltagelse i et simulationsscenario gør det nemmere at forstå og sætte sig ind i det faglige stof	92 %
de bliver mere engageret og motiveret for undervisningen, når de skal arbejde med simulationsscenerier	85 %
simulationstræning gør det nemmere for dem at gennemføre deres uddannelse, fordi det hjælper dem til at forstå teori/det faglige stof	87 %

n=1505

Af ovenstående resultater fremgår det, at langt størstedelen af de deltagende elever har opnået det ønskede udbytte. Vi vurderer, at samtlige tre parametre kan have en indflydelse på fastholdelsen af eleverne. Således er både faglig forståelse samt motivation for undervisningen vigtige forudsætninger for, at eleverne gennemfører deres uddannelse. Dertil er der 87 % af eleverne, som direkte selv oplever, at simulationstræningen gør det nemmere for dem at gennemføre deres uddannelse. Derfor indikerer de interne evalueringer altså, at elevernes forudsætninger for at gennemføre deres uddannelse er blevet forbedret, og dermed at projektet virker ift. at skabe de ønskede effektforudsætninger.

Fra de interviewede elever, finder vi især, at elevernes oplevelse af øget motivation, større selvtillid, styrket faglighed med færre fejl, bedre praktikforløb, samt øget læringsudbytte alle er forhold, der styrker deres forudsætninger for at gennemføre uddannelsen. Samtidig var ingen af de interviewede elever i forvejen i tvivl om, at de ville gennemføre uddannelsen, og som nævnt under implementeringsafsnittet tvivler de på, at simulationstræningen direkte mindsker frafald, da de vurderer, at dette afhænger af personlige årsager, f.eks. familieforhold og økonomi. Selvom der altså er andre centrale forudsætninger for, at frafaldet mindskes, som ikke påvirkes af projektet, noterer vi, at simulationstræningen højest sandsynligt har en positiv indvirkning og effekt herpå.

6.2 Indsatsens effektmål

Tabellen nedenfor viser fremdriften mod effektmålene for indsatsen.

Figur 7 Status ift. de opstillede effektmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning i projektpe- rioden	Målsætning efter pro- jektperio- den	Status	Procent- vis målop- nåelse
Antal deltagere, der er i gang med en erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen	2.000	-	2.515	+100 %
Overgangsfrekvensen mellem GF 2 og HF stiger fra 52 % i 2016 til 60 % i 2020 på SOSU Nord og fra 62 % i 2016 til 66 % i 2020 på SOSU STV	8	-	25,5*	+100 %

Note: - angiver, at det ikke har været muligt for projektholder at opgøre

* beregnet ud fra SOSU Nord, da målsætningen på 8 pct., angav SOSU Nord's mål

Med en markant stigning i antallet af deltagere på projektet efter midtvejsevalueringen samt en stigning i overgangsfrekvensen, har projektet formået at nå de opstillede mål, og herved i høj grad styrket forudsætningerne for effekt.

En bidragende årsag til, at antal deltagere, der er i gang med en erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen, ligger markant højere end det opstillede mål, er at flere elever (2.665) end forventet (2.490) har deltaget i indsatsen. Målopnåelsen viser, at der ud af de 2.665 deltagere er 150 elever, der umiddelbart efter deltagelsen ikke længere er i gang med en erhvervsuddannelse. Det er et frafald på 6 %, mod et forventet frafald på 490 elever ud af 2.490 – altså 20 %. Altså har elevgrundlaget været større end forventet, samtidig med at også frafaldet har været mindre. Det indikerer, at effekterne af projektet er større end antaget.

Overgangsfrekvensen mellem GF2 og HF ligger markant over det forventede niveau - endda hele 17,5 procentpoint højere. Overgangsfrekvensen er i 2020² på 77,5 % for SOSU Nord og 77 % for SOSU STV. Resultaterne kan dog som nævnt ikke alene tilskrives projektet og simulationstræningen, da stigningen formentlig har været hjulpet på vej af de seneste års politiske aftaler og tiltag, der har haft til formål at tiltrække og fastholde elever (eks. via løn under GF, praktikpladsgaranti til Social- og Sundhedsassistenten, der gennemfører GF mv). Derfor skal både frafaldet og overgangsfrekvensen vurderes nøjsomt.

² Tal for 2021 er ikke tilgængelige før engang i 2022.

7 anbefalinger og læring

Her præsenterer vi de vigtigste anbefalinger³ og læringspunkter, som evaluator vil pege på med baggrund i evalueringen. Punkterne er ikke i prioriteret rækkefølge.

Læringspunkt 1

En struktur for erfaringsudveksling på tværs af partnere kan styrke resourceffektiviteten og kvaliteten af projektaktiviteterne. Evalueringens interviews viser, at erfaringsudveksling og dialog på tværs af skolerne primært har fundet sted på styregruppe- og projektledelsesniveau, og kun i begrænset omfang og ved forskellige tilfælde er nået ud til udførende led i form af skoler-nes undervisere. For eksempel fremhæver en underviser en situation, hvor hun ved et tilfælde fandt ud af, at der på SOSU STV var udviklet et scenarie, som hun kunne bruge, frem for at skulle udvikle det samme selv. Derudover var SOSU STV-underviserne ikke før interviewet klar over, at SOSU NORD var i færd med at udarbejde eget introkursus, hvilket underviserne på SOSU STV viste stor interesse for.

Simulationsscenerier og uddannelsesforløb for nye undervisere, vurderer vi med fordel kunne have været drøftet og udviklet i fællesskab på tværs af de to skoler i højere grad. Det kunne have sikret, dels at skolerne ikke brugte ressourcer på at udvikle samme scenarier og introduktionskurser. Dels at tværgående faglige erfaringer og input i højere grad blev inddraget i aktiviteterne til fordel for aktiviteternes kvalitet.

Baseret på erfaringerne fra projektet vurderer vi, at en tværgående videndeling kan sikres på forskellige måder:

- > **Overlevering af input fra styregruppe diskussioner.** I projekter, hvor styregruppen aktivt forholder sig til projektets faglige og indholdsmæssige udførelse, er det vigtigt, at denne viden også kommer til videre til projektets udførende led. På den måde kan den også komme til gavn for gennemførelsen af projektaktiviteterne. Der skal altså følges aktivt op på den viden, der skabes på styregruppemøderne, evt. gennem faste debriefingmøder med eller i udførende projektgrupper (i nærværende projekt de pædagogiske styregrupper). Sådan vil man i højere grad sikre, at erfaringer fra styregruppen overleveres til udførende led.
- > **Forum for tværfaglig udvikling og videndeling.** Det er vigtigt, at der er et forum, der faciliterer en faglig og indholdsmæssig dialog, ikke kun på (projekt-)ledelsesniveau, men også blandt projektets udførende led, f.eks. undervisere. Det er især essentielt, når der er to fysisk adskilte projektpartnere, som begge står for at gennemføre projektaktiviteter. Der bør derfor være et system for kontinuerlig erfarings- og vidensdeling, som kan sikres ved en fast mødekadence, f.eks. halvårlige møder, på udførende niveau, med en faglig og ikke kun administrativ dagsorden. I nærværende projekt

---

³ Anbefalinger formidles kun i forbindelse med midtvejsevalueringer.

kunne det have været mellem de to skolers særskilte pædagogiske styregrupper.

- > **Fælles kommunikationsplatform til skriftlig kontakt og deling af materiale.** Ved at etablere en fælles platform mellem projektpartnere til deling af det materiale, der udvikles i projekter (i nærværende projekt udgjort af simulationsscenerier). Samtidig er vores erfaring fra andre projekter, at der ofte bliver oprettet tunge materialebanker, som desværre anvendes i varierende grad. Vi vurderer derfor, at der er et potentiale for at udnytte nogle af de deleplatforme, der har vundet indpas siden COVID-19, f.eks. en gruppe på Teams. En sådan platform ville skabe rum for en uformel og mindre formaliseret form for vidensdeling om det udviklingsarbejde, der udføres på tværs af organisationer i et givent projekt.

Læringspunkt 2

En enkel projektorganisering bidrager til sikker fremdrift på trods af udefrakommende udfordringer. Siden COVID-19 har flere projekter i erhvervsskoleregi været meget udfordrede på at nå deres mål, grundet nedlukning og hjemsendte elever. Denne udfordring har dog vist sig at være en mindre barriere i dette projekt, der har haft en sikker fremdrift og formået at indfri de opstillede mål. Selvom to projektføreløser (pga. forsinkelser i opstartsfasen og COVID-19) har været bidragende til, at projektet alligevel har nået sine mål, vurderer vi stadig, at det er muligt at uddrage læring fra projektets sikre fremdrift og succes trods konstant ændrede kontekstfaktorer. Baseret på interviewene, kan vi konstatere, at projektets organisering har været en forklarende årsag. Herunder:

- > **En snæver partnerkreds**, som gennemgående har bestået af de to erhvervsskoler uden involvering af øvrige partnere i eksempelvis styregruppe, referencegruppe eller advisory board. Vores erfaringer er almindeligvis, at en bred partnerkreds sikrer et højt kompetence- og vidensniveau og en større udbredelse af projektet. I projektet har det dog vist sig at bidrage til en smidig struktur, der ikke har været afhængig af f.eks. at koordinere med flere partnere. Projektets erfaringer viser altså, at det i en tid med kontekstuelle usikkerheder er en fordel med en mindre aktørkreds.
- > **Adskilt drift og organisatoriske organer på hver skole.** Som nævnt har en del af projektets aktiviteter og organer været opdelt, så de har fundet sted selvstændigt på hver skole. Mens dette jævnfør læringspunkt 1 har medført en mindre grad af tværgående erfaringsopbygning – samt udveksling, kan vi konstatere, at det også har betydet, at skolerne selv har kunne handle og foretage ændringer under ændrede forudsætninger. Dermed har de været i stand til at sikre en lokal fremdrift, der har gjort det muligt at nå målene.
- > **Ejerskab blandt underviserne.** Projektet har formået at tappe ind i en generel tendens, hvor der har været stort fokus på simulationstræning. Ifølge projektholder har det resulteret i en optimal timing af projektet ift. underviserparathed. Det har gjort ejerskabet og engagementet blandt underviserne stort, hvilket igen har styrket fremdriften.

Ovenstående vurderer vi er væsentlige læringer for projektet, da det har vist sig modstandsdygtig overfor udefrakommende udfordringer, der har krævet stor omskiftelighed, og samtidig har formået at overpræstere på målene.

Læringspunkt 3

Større samspil med praktikvirksomheder har potentiale for at bidrage positivt til minimering af praksischok og dermed til elevernes frafald.

Praktikvirksomheder har som nævnt indledningsvis bidraget til udarbejdelsen af en liste over situationer, som eleverne med fordel kunne træne gennem simulationstræning for at undgå praksischok. Denne liste har underviserne arbejdet ud fra i deres udvikling af scenarier, men praktikvirksomhederne har ikke været inde over scenarierne eller forløbet efterfølgende. Som nævnt peger forskellige undersøgelser ifølge projektholder dog på, at der stadig er et stort behov for at koble praksis og skole tættere sammen, og at dette kan mindske frafaldet. I forlængelse heraf vurderer vi, at man for netop at bidrage til, at elevernes praksischok minimeres, i endnu højere grad kunne indtænke praktikvirksomhederne i udviklingen og gennemførelsen af forløbene. Det kunne ske på forskellige måder:

- > Ved at involvere praktikvejledere/-virksomheder i styregruppen, og på den måde konstant at sikre faglig sparring, og at den viden og undervisning der genereres, er relevant for og afspejler praksis.
- > Ved lejlighedsvis at involvere praktikvejledere/-virksomheder i tværgående workshops med talentgruppen af undervisere, hvor scenarier blev præsenteret og videreudviklet.
- > Ved at få praksis direkte ind på skolen ved at lade praktikvejledere være observatør på scenarier og bidrage til den efterfølgende debriefing. Jævnfør nødvendigheden af, at simulationstræningen sker i et trygt rum, vurderer vi dog, at dette primært skulle ske, når eleverne har prøvet simulationstræning før.

Ovenstående kunne eksempelvis være relevant i det nye nationale projekt og være med til at øge elevernes oplevelse af kobling mellem skole og praksis.

Bilag A Sådan scorer vi

Overordnet

Alle scorer er udtryk for evaluators helhedsvurdering. Vurderingen er baseret på alle indsamlede data, herunder interviews med projekthold, sagsbehandler, partnere og deltagere samt evt. spørgeskemadata og statusrapporter m.v. I tilfælde med større usikkerhed i datagrundlaget foretager vi typisk et konservativt skøn.

1. Implementering (afsnit 4)

Projektets implementering vurderes på seks vurderingsparametre med en score fra 1-5, hvilket er præsenteret grafisk i rapportens kapitel 4. Den samlede implementeringsscore er baseret på gennemsnittet af de individuelle scorer for de seks parametre.

	Tildeling af scorer for hvert af de seks vurderingsparametre	Samlet implementeringsscore	Trafiklys
Score	Betydning	Gennemsnit	Trafiklys
5	Implementeringen er nyskabende og en inspiration for andre.	3,5 - 5,0	● [GRØN]
4	Implementeringen er meget tilfredsstillende. Få forbedringspotentialer.		
3	Implementeringen er tilfredsstillende. Visse forbedringspotentialer.	2,6 - 3,4	● [GUL]
2	Implementeringen er utilfredsstillende. Store forbedringspotentialer.	1,0 - 2,5	● [RØD]
1	Implementeringen er meget kritisabel.		

2. Målopnåelse (afsnit 5)

Vurderingen af projektets målopnåelse er primært baseret på fremdrift ift. outputmål og sekundært fremdrift ift. aktivitetsmål. Scoren tildeles på baggrund af en helhedsvurdering af projektets målopnåelse, men med udgangspunkt i projektets kvantitative målopnåelse på evalueringstidspunktet. Nedenstående tabel over sammenhæng mellem målopnåelse og trafiklysscore er vejledende.

Trafiklys	Betydning	Slutevaluering	Midtvejs-evaluering
● [GRØN]	Målopnåelsen er som ønsket eller bedre.	95 % +	45 % +
● [GRØN]	Målopnåelsen er lidt under det ønskede niveau.	81 – 90 %	35 - 44 %
● [GUL]	Målopnåelsen er noget under det ønskede niveau.	65 – 80 %	25 - 34 %
● [RØD]	Målopnåelsen er meget under det ønskede niveau.	20 – 64 %	15 - 24 %
● [RØD]	Målopnåelsen er ikkeeksisterende eller tæt på.	0 – 19 %	0 – 14 %

3. Effektvurdering (afsnit 3)

På baggrund af dataindsamlingen (interviews og spørgeskema) fastlægger evaluator en samlet vurdering af muligheden for at realisere det forventede effektpotentiale.

Trafiklys	Betydning
● [GRØN]	Det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at projektet vil kunne realisere de forventede effekter.
● [GUL]	Det er ikke i tilstrækkelig grad sandsynliggjort, at projektet når sine effektmål. Evaluator vurderer dog, at projektet vil realisere mindst halvdelen af de forventede effekter.
● [RØD]	Projektet vurderes ikke at realisere en tilfredsstillende andel af de forventede effekter.